

# DZIENNIK POMORSKI

## Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę — już z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych silną wianą, przeszkód w odbiorze, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Posztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.  
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telogr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. post. 83

Chojnice, sobota 20 czerwca 1925 r.

## Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąty lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 30% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

## Obrazki z życia Polaków w Ameryce.

Obecnego w Chojnicach p. Antoniego Schreiber'a poprosiliśmy o mały obrazek z życia i rozwoju naszej Polonii amerykańskiej. Niema może pod tym względem obywatela więcej miarodajnego nad niego. Pan Antoni Schreiber przebywa w Ameryce jak sam powiada, 44 lata, był zatem niejako u kolebki dziejów Polonii tamtejszej. Naogół nie opowiada nam tak dalece nic nowego ponad to, co nam opowiadali rozmaici podróżnicy polscy i osoby, które przebywały w Ameryce przez czas dłuższy. Ale za to z opowiadania jego przebija gruntowna znajomość procesu kształtowania się zbiorowej duszy polsko amerykańskiej w społeczeństwie tamtejszym. Ci, co tam w Ameryce byli, ażeby poznać życie Polaków, brali nastroje i to, co widzieli jako podróżnicy za całokształt życia polskiego. Sądziło o niem zatem jako ślepy o kolorach. Do takich podróżników zaliczać należy pomiędzy innymi Dunikowskiego i Ludwika Włodka. Ci dwaj podróżnicy polscy zdali w swych opisach wrażeń, jakie z Ameryki wynieśli, zupełnie fałszywy obraz o życiu Polaków w Ameryce i Polonji upatrywała w tych drukowanych wspomnieniach ciężką krzywdę dla siebie.

Z natury rzeczy nie mogło w początkach dzieła się dobrze wśród napływu polskiego. Odplywali z kraju głównie ci, którym tu głodno było, albo tacy, którzy przygodnie bogactw łatwych szukali, albo ludzie życiowo wykołajeni. Odplywał przedewszystkiem robotnik polski i drobny gospodarz, ażeby w Ameryce dorobić się. Przeważna część tych ludzi, więcej niż 80 procent nie umiała czytać i pisać. Był to zatem tłum bezkrytyczny, którego oprócz wiary i wspomnień za krajem niewiele łączyło ze sobą i tu przedewszystkiem musiał Kościół św. rozpocząć swą robotę cywilizacyjną. Gdzie tylko powstały większe osiedla polskie, tam stawiano zaraz kościoły i starano się o polskiego duszpasterza. Ale duchowieństwo polskie, które zrazu napływało do Stanów Zjednoczonych, nie stało przeważnie na odpowiedniej wyźnie. Odplywał do Ameryki materiał, którego w kraju nie można było odpowiednio zużyć, albo którego inne przyczyny zapędzały do Ameryki. Z dobrej, nieprzymuszonej woli niewielu kapłanów wyemigrowało do Ameryki, ażeby sprawować rolę misjonarzy ludu polskiego. Życie społeczne, rodzinne i towarzyskie musiało w tych warunkach wykazywać dużo braków, które Amerykanina nie mogły dla nas tak przychylnie usposobić, jakby sobie tego w interesie dobra Polski i dobra Polonii amerykańskiej życzyć wypadało.

Duchowieństwo nasze polskie stało w zaraniu wychodźstwa polskiego na bardzo wątpliwym poziomie moralnym oczywiście z wyjątkami. Jak bowiem powyżej nadmieniliśmy, wyjeżdżali do Ameryki kapłani, którzy po części niezupełnie byli w zgodzie ze swym powołaniem kapłańskim. Przyjechawszy do ziemi wolności i swobód wszelakich, rozpuszczali się nieraz zupełnie i byli dla swych owieczek zgorszeniem. Jeżeli się w dodatku zważy ciemnotę ludu i brak prawie zupełnego uduchowienia religijnego, jego rozluźnienie obyczajów, które już z kraju wywiózł, natenczas zrozumieć przyczyny rozrostu sekt religijnych na gruncie amerykańskim.

Dalszą przyczyną rozdźwięków na gruncie religijnym były kłótnie na podłożu — jak to u nas — ambicji i ambicyjek. Niejeden kapłan polski, zwłaszcza ten, który stał na wyźnie społecznej, nie umiał zachowywać miary w stosunkach po za Kościołem. Na te tych zatargów osobistych powstało w przedostatnim dziesięciu lat dziesiętnastego stulecia stowarzyszenie „Unja”, założone staraniem śp. ks. Proboszcza Pitasa, który dla podparcia tej instytucji wydawał gazetę „Polak w Ameryce”. Tak „Unja” jak i druga organizacja „Zjednoczenie” były na to, ażeby podmywać grunt pod nogami „Związku Narodowego”, o którym rozszerzano wieści, że traci masonerję. Te kłótnie, które w Ameryce przybierały zupełnie inną miarę, aniżeli u nas w kraju, musiały wyrządzać krzywdę społeczeństwu naszemu i ślać zgorszenie wśród obcych.

W dodatku wykształcenie duchowieństwa było zwłaszcza w początkach bardzo niskie. Dla braku du-

chowienia można było nieraz w ciągu roku zostać księdzem. Wystarczyło mieć po za sobą pewną liczbę klas gimnazjalnych, ażeby przy pomocy kapłańskiej wzięcia kurs przygotowawczy na kapłana i w ciągu kilkunastu miesięcy otrzymać święcenia kapłańskie. Po bliźniwym okiem spoglądano nieraz na moralne braki danego osobnika, byle uzyskać kapłana.

Oczywiście, że w takich warunkach życie religijne i moralne społeczeństwa polskiego na odpowiedniej wyźnie stać nie mogło, ale gorzej byłoby, gdyby i tego nie było. Chwalić zresztą Boga, że lud nasz wyniósł z domu wrodzone przywiązanie do wiary. To przywiązanie było nicią przewodnią w życiu społeczeństwa polskiego i w połączeniu z umiłowaniem wszystkiego co swojskie, co nasze, zdołało je zachować dla Polski. Te wartości duchowe przyczyniły się do takiego zogniskowania życia polskiego w Ameryce, przedewszystkiem w potężnym Związku Narodowym, że w końcu nawet Amerykanie zaczęli nabierać szacunku do Polonii i upatrywać w niej pożyteczny materiał kulturalno cywilizacyjny.

Gdzie się tylko zebrała większa gromada rodaków, pierwszą ich czynnością było stawiać kościół. Od ust sobie odejmowali, ale na kościół starczyć musiało. I nikt też w Ameryce nie może się poszczycić tak wspaniałymi świątyniami, jak właśnie społeczeństwo polskie. Jest ich najwięcej i najzdobniej zaopatrzonych. A w każdej parafii znajdują się szkoły powszechne, w których działają uczyla się tak dalece po polsku, że wychodziła z nich lepszymi Polakami, jak w kraju, bo w tych szkołkach istniał tylko język polski. Później się to zmieniło o tyle, że zaprowadzono w poszczególnych przedmiotach również naukę języka angielskiego.

## Polse na pamiętkę.

Redaktor „Rzeczypospolitej” p. Smogorzewski miał wywiad z naszymi angielskimi gośćmi w Gdyni przy oglądaniu portu. Pan Dawson oświadczył:

Stwierdzamy tu krótko i wężlowato w imieniu wszystkich kolegów, że Polska nas formalnie zachwycała. Leksykonienie w stosunkach międzynarodowych, to rzecz okropna. Otóż myśmy się bardzo dużo nauczyli. Widzieliśmy na własne oczy, że Polska jest już dziś wielkim, zorganizowanym i solidnie funkcjonującym Państwem, że czeka ją świetna przyszłość. Nie uwierzmy już żadnej agitacji. Przeciwnie — będziemy agitatorami prawdy o Polsce w Anglii. Powiemy co należy naszym kolegom z Izby Gmin i naszym wyborcom.

Więcej, wtrącił p. Patrick Hannon: pragnąc dać możność stałego informowania angielskich kół polityczno gospodarczych o Polsce, stwarzamy w tym celu specjalny komitet parlamentarny do spraw angielsko-polskich.

Rozumiemy doskonale, mówił poseł Dawson, że jeśli Polsce przyjdzie z pomocą kapitał zagraniczny, to rozwój waszego życia gospodarczego pójdzie na przed w tempie daleko wyższym niż dotychczas. Dokonał się już rzeczy wielkich, ale potrzebujecie kapitału. Uważamy, że kapitał i przemysł angielski powinny dziś iść do Polski bez obawy i z wami współpracować. Obaw politycznych niema żadnych. Polityczne i społeczne uporządkowanie niepodległej Polski jest dziś faktem, z którym się wszyscy liczyć muszą. Ale w Anglii nie wszystkie koła dostatecznie to jeszcze rozumieją, będziemy im to tłumaczyli.

W waszym życiu gospodarczym przeważa mimo wszystko rolnictwo i związane z niem przemysły, ciągnął p. Hannon. Aby zmniejszyć jego trudności kredytowe, poczynimy w Londynie pewne zalecenia. Poza to interesujemy się również kałuskimi solami potasowymi, przemysłem włókienniczym (szczególnie w Łodzi), oraz urządzeniami miast w b. Kongresówce, które Rosjanie pozostawili wam w nieszczęśliwym stanie. Poza to będziemy pracowali nad tem, aby i Anglii zakładać wraz z Polakami wspólne przedsiębiorstwa przemysłowe, których akcje byłyby wprowadzone na rynek londyński. Tą drogą uruchomione mogą być sumy sięgające setek milionów funtów.

O ile sądzić możemy z niedopowiedzeń gazet niemieckich — pyta p. Smogorzewski — to Berlin niechętnie patrzy na objazd Panów po Polsce? Poseł Dawson powiada na to:

Wiemy, co mamy myśleć o Polsce; znaleźliśmy do niej drogę. Żadnego pośrednictwa ani nam, ani wam nie potrzeba.

A co Sowiety? — pyta p. Smogorzewski.

O żadnych interesach z nimi mowy niema jeszcze na kilka lat co najmniej. Polska jest o wiele bardziej interesująca. Powtarzam, mówił poseł Dawson tu nie chodzi o sentymenty, ale rynek polski już dziś jest kilka razy pojemniejszy od rosyjskiego. Jego pojemność, przy angielskiej (mamy nadzieję) pomocy wzmoże się jeszcze bardziej.

„Ochó więc Panów interesowały głównie sprawy gospodarcze, można sądzić, — pytał p. Smogorzewski — że i pod względem politycznym wyda ona pewne owoce?”

O, tak! — zawołał p. Hannon. — Przyjmowano nas wszędzie tak gorąco i serdecznie, że możemy sądzić o sympatjach polskich dla naszego narodu. Wszystko było świetnie zorganizowane, ale nikt przecież nie mógł zorganizować uśmiechów i okrzyków ludności pod naszym adresem. Nawiązują się niel czynnej sympatji angielsko polskiej. Rozumiemy, jakie jest dziś znaczenie Polski w Europie. W imieniu wszystkich naszych kolegów oświadczam Panu, że żadne z mocarstw zachodnich — zważywszy, że Polska jest podstawą ich kultury na wschodzie — nietylko nie odmówi jej sympatji, ale jeszcze udzieli realnego poparcia. Będziemy nad tem pracowali, bo dotychczas rolę Polski nie awsze całkowicie doceniano.

## 900 lat.

Dnia 17 czerwca przypada 900 lat od chwili śmierci pierwszego króla polskiego Bolesława Chrobrego. On stworzył wielkie państwo polskie od Elby aż do morza Czarnego, zakreślił mu granice i koronował się na króla polskiego, ażeby tam samemu uświęcić dzieło. Wielka Polska to jego dzieło. I my dziś w dniu tym powinniśmy rozpamiętywać, jaką potęgą byłibyśmy dziś, gdybyśmy się byli utrzymali w tych granicach, jakie nam Chrobry wytknął. Bylibyśmy mieli słabych sąsiadów na zachodzie i wschodzie.

## W Chinach kotłuje się na dobre.

Najświeższe wiadomości głoszą, że w Szanghaju zamordowano po raz pierwszy Amerykanina, a równocześnie jakiegoś inżyniera angielskiego. Położenie jest istotnie groźne, zwłaszcza dla gospodarki wojny mocarstw w Pekinie. Oprawdę, to wielkocześna polska Feng-jiang zaczął ochraniać posterstwa swem wojskiem, ale niewiadomo, czy wojsko wystarczy i czy jest pewne. Równocześnie wmaszerowało do Pekinu część armii generała Tszangsolina, stronnika Japoni. Mocaratwa europejskie, amerykańskie i japońskie postanowiły wspólnie działać. Do spraw chińskich będą się mieszać tylko we własnej obronie. Równocześnie postanowili zwać wraz z Chinami ogólną konferencję. W najbliższym czasie ma nastąpić rewizja cel.

Stwierdzono, że rozruchami kierują bolszewicy i że kierownikiem tychże jest sam poseł sowiecki Karachan. Studenci chińscy rozlepią wszędzie plakaty przeciw Anglikom, w których wymieniają wszelkie szkaradności, jakich się dopuszczają rzekomo Anglicy. Studentami są podobno zakapturzeni bolszewicy.

## Korytarz musi polskim pozostać.

Przy pożegnaniu się delegacji angielskiej z Polską w Tczewie w nocy na środek oświadczył przewodniczący Angielskiej wycieczki Dawson przedstawicielowi biura telegraficznego Pata.

Korytarz polski jest polskim i takim musi pozostać w interesie zarówno Polski jak i Gdańska, który powinien w interesie własnym iść na rękę swemu Hnterlandowi. Wiemy, że Polska w uprawnieniach, przyznanych Gdańskowi poszła dalej od traktatu wersalskiego i na te fakty zwróciłmy uwagę Gdańszczan. Mamy nadzieję, że skoro wróci z Genewy przewodniczący Senatu p. dr. Sahm, zechce on wziąć pod szczególną uwagę nasze rady. Jeżeli Polska potrzebuje Gdańsk, to Gdańsk bez Polski może być tylko martwym portem. Wol. miasto powinno żyć w ścisłej harmonii ze swoim suwerenem — z Polską. Lżyć to nawet w interesie ogólnym Europy. Zwróciłmy natomiast uwagę i obiecujemy sobie dotożyć pod tym względem wszelkich, leżących w naszej mocy starań.

# Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

## Tajemnicze zbrojenia Japonji.

Sowiety są strasznie zaniepokojone tajemniczymi zbrojeniami Japonji w Mandżurji. Załogi japońskie zostały tam bowiem znacznie wzmocnione, pozbawiając tam dotąd świeże posiłki, które obsadza linię kolei południowo-mandżurskiej. Jeszcze bardziej się sówietom niepokoi, że Japonja prowadzi tajne konszachty z chińskim wielkorządcą Mandżurji Tsang-solinem.

## Groźne położenie w Chinach.

Położenie w Chinach musi być istotnie groźnym, skoro głoszą, że Chińczycy rujną tam konsulaty angielskie i japońskie. W stolicy chińskiej w Pekinie postanowiono europejską część miasta, gdzie się mieszczą poselstwa, otoczyć drutem kolczastym i postawić straż z karabinami maszynowymi. Rząd angielski i japoński przestrzegają rząd chiński przed następstwami obecnego powstania.

Jak wiadomo, zaprotestował rząd chiński przeciw postępowaniu władz angielskich w miejscowości Hankau, gdzie Anglicy strzelali do ludności chińskiej, zabijając i raniąc mnóstwo osób. Rząd angielski odpowiedział na to, że kazano strzelać w obronie własnego życia. Równocześnie wyraził rząd angielski zdziwienie, że rząd chiński odnosi się tylko przeciw niemu nieprzejawnie, skoro przeciw Anglicy nie robią nic innego, jak władze innych państw europejskich.

W porcie w Hongkong znalezione ogromne zapasy materiału wojennego. Gazety angielskie piszą, że materiały te szmuglują Niemcy do Chin. W Pekinie odbyło się obrzynie zebranie, złożone ze studentów, kupców i robotników, które domagało się natychmiastowego zerwania stosunków z Anglią.

# Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

## Rozdźwięk pomiędzy prezesem ministrów a Chrześcijańską Demokracją.

Na poniedziałkowym posiedzeniu Senatu doszło do zatargu pomiędzy prezesem ministrów p. Grabskim a Chrześcijańską Demokracją z powodu milionów, wyznaczonych dla urzędników ministerstwa skarbu na zapomogi. Tej zapomogi wyznaczono 3 i pół milj. zł. co się całemu Sejmowi wydawało dziwnem i potrosze niesprawiedliwym. W tej sprawie wypowiedział się jasno senator Nowodworski z Chrześcijańskiej Demokracji. Powiedział on w swem przemówieniu, że w żadnym ministerstwie niema takich różnic pomiędzy wydatkami wyznaczonymi a wydanymi, jak w ministerstwie prezesa ministrów. Sprawę podzielił 3 i pół milionów zł. na zapomogi dla urzędników uważa mówca za niezgodną z ustawami. Zapomogi powinni otrzymać wszyscy urzędnicy ministerstwa w stosunku do swej pensji, inaczey urzędnicy służby będą nie państwa lecz tylko temu ministrowi, od którego otrzymali pensje. W roku zeszłym wyznaczono tylko 400 tys. zł. dla urzędników.

Na to p. minister Grabski oświadczył: „Z tego miejsca muszę zaprotestować, że jest to twierdzenie zupełnie niesłuszne, bo ta suma była dla wszystkich urzędników. To jest uprzedzenie“.

Po tych słowach p. minister opuścił salę.

Sumę pożądaną przez ministra Grabskiego uchwalono w końcu, ale p. senator Nowodworski słusznie dodał, że p. minister Grabski okazuje wielką troskę dla urzędników skarbowych, a pomija zupełnie szary tłum wszystkich innych urzędników.

## W Palestynie a u nas.

Zydowska gazeta „Hajnt“ skarży się, że we wyższej administracji w Palestynie niema ani jednego Żyda. Do niedawna było ich trzech, pomiędzy innymi był Zydem Wysoki Komisarz dla Palestyny Herbert Samuel. Wszyscy trzej poznali, tak że zarząd zydowskiej Palestyny znajdują się obecnie wyłącznie w rękach niezydowskich.

Biedne Żydki! we własnej swej dawnej ojczyźnie rządzą nimi obcy, gdy tymczasem ta Polska, na którą się tak skarżą w Lidze Narodów i w gazetach, jest wciąż jeszcze pod rządami żydowsko-masonskimi.

# Kronika miejscowa

Chojnice, dnia 19 czerwca 1925 r.

Dziś: Juljanny p.  
Słońca wschód 3.39 zachód 8.23.  
Księżycy wschód 2.54 zachód 6.18.  
Jutro: Sylweryusza p. m.  
Słońca wschód 3.39, zachód 8.24.  
Księżycy wschód 3.26 zachód 7.28.

— **Niedbalstwo.** Ażkolwiek już dość dawno nie słyszano u nas o kradzieżach rowerów jednak nie daje to rękojmi, iż amatorów na te przedmioty już nie mamy. Zatem tym większym obowiązkiem każdego posiadacza roweru jest zabezpieczyć tenowy na każdym kroku przed sradzeniem. Wystosła rzeczony znajdzie się u niektórych do zastawienia, lecz według mego sto zastanawia się bliżej nad slym tego rodzaju pojazdem. Widać też po ulicach, pod budynkami stać rowery bez jakiegokolwiek opieki lub zabezpieczenia przez dłuższy czas. Nawet w jednym takim wypadku

zauważono, iż pewien tutejszy obywatel pozostawił swój rower niosomal przez cały dzień przed tutejszym sądem, sam zaś przysłu hiwał się rozprawom sądowym. Nie byłoby nic dziwnego, gdyby goś ten opuszczając sąd znalazł był w miejscu-pozostawionego roweru karteczkę: „dziękuję, skorzystałem z okazji“. Wtenczas wszcząłby alarm, a żądałby od policji, żeby goniła nieznanego złodzieja, który Bóg wie gdzie się obraca. Biorąc rzecz taką bliżej pod rozważę, przynajmniej trzeba, iż w wypadku takiego niedbalstwa, winno się pociągać odnośnie osoby do odpowiedzialności karnej, za dawanie sposobności do kradzieży.

— **Jeszcze raz o interesie żyda Gutt-manna.** Piszą nam: Jak obecnie się dowiadujemy, istotnie znalazł Guttman tu u nas grunt pod nogami, otwierając skład galanteryjny w dawnej restauracji p. Weilandta, Kattaniki, majtki, halki itd. przemienili się w gotowe ubiory męskie i dziecięce — no i „geszeft“ jest cworthy. Dłwi niejednego, jakim sposobem ów tyd mógł z taką łatwością stworzyć ten skład. Krążą pod tym względem różne wersje. Szczególnie opowiada się przy szklance piwa, że stał on się współ-nikiem firmy Helena Renk. Ile w tem jest prawdy na razie nie wiemy. Bądź co bądź wiecieć musi coś w powietrzu, jeżeli o tem ludzie już mówią. O ile nam wiadomo, jest p. Helena Renk Polką i jako taka też występuje. Zatem byłoby wprost rzeczą zagadkową co miałyby ją spowodować przybrać sobie współnika żyda i uszczęśliwiać nasze miasto tak niepożądanym gościem. Swoją drogą przybierają te żydowskie kręta twa budzą ciekawy charakter.

Przyp. red. Wiadomość, że p. Renk wstąpiła z Guttmanem do spółki, sprawdza się. Przypuszczam, że polleja zajmie się p. Guttmanem jak się należy. Inaczey będziemy zmuszeni wystąpić z nieprzyjemnymi odkryciami co do osoby Gutt-manna i jego dawniejszej działalności.

— **Prace budowlane** rozpoczęto we czwartek w budynku p. Weilandta przy ulicy Gdańskiej. Prze-bija się ścianę, wskutek czego połączy się była restauracja p. Weilandta, w której ostatnio ulokował się żyd Guttman z interesem firmy Helena Renk. Acoja ta przyjmując ciekawy charakter, tembardziej, że Żyd Guttman podpadając się w tem miejscu właśnie uwija. Pan Guttman wstąpił do spółki z p. Renkiem.

— **Smutny objaw.** Jak wiadomo wydzierżawił mistrz szwiecki p. Weiland swój lokal przy ul. Gdańskiej położony Żydowi p. Guttmanowi. Syn p. Weilandta, p. Ernest W., mający swój skład kolonialny itd. przy rynku, również ubiegał się u ojca o ów lokal, gdyż dzierżawa obecnego lokalu, który jest własnością p. Kaźmierczaka, upływa w styczniu przyszłego roku. Spodziewać by się można, że o ciao wydzierżawien em hotelu synowi, wyrwie tegoż z kłopotu, ale gdzież tam. Pan Józef Weiland wolał wydzierżawić lokal swój Żydowi dla tego tylko, że ten mógł mu wyszłą dzierżawę płacić. Mówią o sumie 800 zł miesięcznie, którą p. Guttman p. Weilandowi płaci.

— **Piszą nam** ze Sępólna, że policja otrzymała nowe helmy, wykonane w Niemczech. Helm taki dla pieszego policjanta kosztuje 50 zł i 2 zł. cła. Rząd rzekomo z braku gotówki nie może tych helmów wykupić. Wpływa się zatem na policjantów, ażeby helmy z własnych funduszy nabywali, pieniądze mają być im zaś zwracane w r. 1926.

Gdybyśmy tej wiadomości nie mieli z pewnego źródła, upatrywalibyśmy w niej niewczesny żart? Tymczasem polega ona na prawdzie.

— **Odnowienie lokalu,** jakie obecnie przeprowadza p. Czarniecki w dawniejszym hotelu „Reichshof“ przemieni do niedawna zaniedbany lokal na pierwszorzędnny hotel. Również sprowadza p. Czarniecki elektryczny automat fortepianowy. Dawniejsza nazwa „Reichshof“ zmieniona zostanie na polską firmę.

## Trochę o kolejarzach niemieckich.

Zjeżdża się tu do Chojnic mnóstwo kolejarzy niemieckich konwojujących pociągi tranzytowe. Panów tych widzi się całemi gromadami kręcić się po mieście, a nawet nie uszło to sprawnemu oku, iż mają oni szeroką znajomość wśród tutejszych Niemców, szczególnie rzemieślników. Widać ich wychodzących na miasto z próżnymi rękami, a wracających z dość poważnymi paczkami. Nawet na targach kręcą się oni wśród drobin, nabiału itd. robiąc dość duże zakupy tych przedmiotów. Wprawdzie nie zazdrościmy im tych łakoci, bo mamy ich tu dosyć, jednak z uwagi na tak znaczne zakupy jest rzeczą niemożliwą, aby artykuły te spotrzebowali tu u nas dla wyżywienia się, co im jest dozwolone, lecz widocznie wywożą takowe ze sobą do Niemiec bez odpowiedniego zezwolenia. Wszystko to świadczy, iż smakują im polskie kiełbasy itd. wzgl. odpowiadają ich żołądkowi, choć w dodatku ujadają na Polskę. Niezaszkodziłoby patrzeć owym Niemiaszkom trochę na palce, bo kto wie czy nie trudnią się oni jaką inną robotą.

— **Nadzwyczajne** walne zebranie kole Pol-skiego Związku Kolejowego, odbyło się w ub. czwartek w lokalu p. Czarofieckiego pod przewodnictwem prezesa p. Szmeltera. Zebranie cieszyło się liczny udziałem członków. Z ramienia miejscowego Związku przysła przy poświęceniu sztan-dartu Pols. Zw. K. l. koleja Tuchola, delegacja ze sztandarem udział, która kole Tucholskiemu również wręczyła gwóźdź pamiątkowy. Zebrane postanowiło w uroczystości poświęcenia sztan-daru Związku Urzędników Kolejowych, która odbyła się dnia 5 lipca, udziału nie brać, a to z tego powodu że, jak mówiono, Związek Urzędników Kolejowych winę ponosi w tem, że pragmatyka dla kolejarzy nie została w Sejmie uchwaloną. Przewodniczący

pan Szmelter zdawał sprawozdanie nie ze zjazdu prezesów P. Z. K. okręgu chojnickiego, który odbył się dnia 14 bm. w Laskowicach. Na tym zjeździe obecnym był również poseł na Sejm p. Paczkowski, który prosto z mostu zapowiedział, że niedługo zacznie się istotna walka dzielnicowa pomiędzy kolejarzami pochodzącymi z b. Galicji a z b. dzielnicy pruskiej. Walka ta ra-widoczniej rozegra się na wazchpolskim zjeździe P. Z. K., który odbywał się będzie począwszy od 28 lipca we Lwowie. Wędziogłów poseł p. Paczkowski Galicja zamierza dążyć do usunięcia zwołanego organizatora p. inż. Bidziaka od wszelkich wpływów w Związku. Pan Budnik był jednak tym mężem, który zorganizował pracowników kolejowych byłej dzielnicy pruskiej w potężny Związek mogący się dziś poszczycić 70 000 członkami. Pomorzanie jak zresztą cała b. dzielnica pruska twarde bronie będą swych interesów i przedewszystkiem przeciwstawia się do całej orosci zakusom innych dzielnic. Jeden z wialce uświadomionych członków podniósł, że skoro gdziekolwiek następuje redukcja, przedewszystkiem redukuje się tutejszych kolejarzy, jak gdybyśmy nie mieli wyrobionych pracowników przynajmniej na tym samym poziomie stojących, jak urzędnicy pochodzący z b. Galicji. Jako delegat na zjazd ten obranym został prezes kole p. Szmelter.

— **O 10 minut** za wczesnie puszczony został w bieg pociąg osobowy popołudniowy w kierunku Olszka i to w ub. wtorek. Liczni podróżni, przybyli na dworzec ze zdumieniem stwierdzili, że inaczey wskazywał rozkład jazdy, a znowuż inaczey odjechał pociąg ze stacji. Dowiadujemy się w powyższem wypadku, że omyłkowo dyżurny ruchu w tym dniu dał znak do odjazdu za wczesnie. Pomyłki takie jednakże fatalnie odbić się mogą na podróżnych.

— **Na zebraniu** zarządu Okręgu II Dzielnicy Pomorskiej Sokółów dnia 14. bm. w lokalu p. Kletty zatwierdzono dzień zjazdu Okręgu na 4 i 5. lipca. Omawiano s e oko wszystkie sprawy związane ze zlotem i zatwierdzono program, przedłożony przez przewodniczącego Zarządu. Odstąpiono też od zwyczaju dekorowania miasta girlandami i bramami ze względów oszczędnościowych tak w obecnym czasie pożądanym, natomiast zgodzono się na dekorację boiska w lesie, gdzie się odbędzie ćwiczenia zlotowe. Uchwalono poprosić Magistrat i Wojsko o pomoc w urządzeniu boiska. Pojechał przez miasto obędzie się dopiero po poł. w p. ięcieniu z wyprzedzeniem do lasu, aby nie męczyć zbytnio druzya pochodami. Nowością jest Bieg Okręgowy Dziennika Pomorskiego przez ulicę miasta, o nagrodę wędrowną, której fundatorem jest wydawca tego pisma p. Juliusz Szreiber.

Program zlotu jest bardzo obfity, a organizacja w dobrych rękach, więc należy przypuszczać, iż publiczność będzie zadowolona w najwyższej mierze. Nie odmówi też społeczeństwo sokółowi (Przewodnictwu) swego moralnego i materialnego poparcia. Datki można składać w Banku Handlowym, a nagrody dla zawodników w Dzienniku Pomorskim.

## W gorzałce zapomnienie kłopotów.

Trzech tutejszych obywateli zgębionych na cieie i ducha, postanowiło spłókać dręczącego ich robaka. Okazja do tego była właśnie dobra, bo deszcz lał doskonale. Nie dziw zatem, iż „napadało“ im w bu-telki, — a jest znaną rzeczą, że w ten sposób zaprawiona „woda deszczowa“ oddaje cenne usługi na tego rodzaju choroby. Kuracji tej przyglądały się z niezadowoleniem szlachetne polowice. Nawet jedna niedługo byłaby „odjechała“ ze znachorem, który użlielał jej mężowi tej porady lekarskiej. Co dalej się stało to już nie wiemy, ale niezawodnie obracały się w domu patelnie, rondelki i miotyły.

— **Niefortunna wędrowka.** Fawnemu obywatelowi oddalił się w niewiadomym kierunku chłopak i przez krótki czas nie dawał o sobie znaku życia. Udał się niewątpliwie na wędrowkę szukać szczęścia. To mu jednak zbyt nie sprzyjało, a kiedy żołądek zaczął domagać się swego, wrócił on z pokorą do domu. Pewnie oberwało mu się trochę na skórę tak, że w przyszłości odecznie mu się spryngód.

— **Czyja własność?** W tutejszym komisariacie policji znajduje się jeden rower co do którego pochodzenie nie jest znane. Rower, ten pochodzi niewątpliwie z kradzieży. Nosi on nr. 20373, jest czarno lakierowany, opony szare w dobrym stanie, kierownica w górę gięta, utrzymany w dość dobrym stanie. Poszkodowani, którym skradziono rowery, mogą się zgłosić w celu rozpoznania własności tegoż roweru, a prawy właściciel winien przedłożyć dowody.

— **Ku wyjaśnieniu.** Pani Jelenowska jako f i j j dzierżawca pan Rink proszą o stwierdzenie, że na śródownej Hoyaacji przymusowej sprzedano towary z upadłości pana Gucańskiego, nie dotyczące ich absolutnie.

— **Szkola charykowska** urządza w sobotę po południu w ogrodzie p. Gierszewskiego swoją zabawę letnią. Program jak wynika z ogłoszenia jest bardzo obfity. Będą także dogodne połączenia samochodowe z Chojnicami.

## Kronika prowincjonalna.

Brusy. Wiadomość swego czasu przekazana w numerze 285 roku 1923 Dz. Fon podana dotycząca zajścia pomiędzy p. Austenem z Brus i p. inspektorem Latów Oppitem polegała po największej części na myśnej informacji. Ani przebieg sam ani skutki nie miały rozmiaru przez nas podanego. Zresztą proces karay zakończył się zasądzeniem pana Austena tylko grzywną i to z powodów więcej formalnych.

**Czersk.** We wtorek około godziny 9 alarmowano straż pożarną. U p. Konitzara wybuchł mały ogień, który przed przybyciem s. raty ogniowej zdolano ugasić.

**Czersk.** (Nominacje na rektorów.) Pan Józef Brzeziński, dotychczasowy nominalny rektor szkoły powszechnej dla chłopców oraz p. Franciszek Ryngwelski dotychczasowy nominalny rektor szkoły powszechnej dla dziewcząt otrzymali we wtorek dnia 9 b. m. swą nominację na etatowych rektorów swych szkół. Należy pp. Brzezińskiemu oraz Ryngwelskiemu z całego serca powinstować, bo nominacje sobie naprawdę rzetelnie zasłużyli, a znani są na gruncie Czerskim jako wzorowi nauczyciele na polu wychowawczo-oświatowym.

**Tuchola.** W sprawie włamania się do wójta pana Korthalsa w Kościńcu donoszą jeszcze: Włamanie dokonano w niedzielę o północy. Złodziej wyłoczył od strony ulicy szybę w oknie, odsunął zasuwkę i wszedł przez okno do pokoju. Pana Korthalsa nie było w domu, gdyż znajdował się z rodziną w Kiełpinie. Zauważono włamanie i kradzież dopiero dnia następnego, telegraficznie zawezwano urzędnika policji kryminalnej z psem policyjnym, lecz śledztwo nie dało wyników, gdyż poprzednio spadły deszcz zmył wszelkie ślady.

— Dalszej kradzieży w tej samej nocy dokonano w mieszkaniu posła na Sejm p. Daczko. Pani D. zdawało się słyszeć w nocy z przyległego pokoju podejrzane szmery, jednakże gdy takowe się nie powtórzyły ponownie usnęła. Na drugi poranek zauważono włamanie przez okno i kradzież znaczniejszej sumy pieniędzy.

— Do ziemianina pana Gulgowskiego na wybudowanie pod Kiełpinem przybył wędrowczyk prosić o obiad, który też otrzymał. Po spożyciu tegoż oddał się coppers, lecz potajemnie wrócił i schował się w ogrodzie i przez otwarte okno wszedł do mieszkania. Zauważyła jednak zaiste to służąca i na jej alarm zdołała robotniczy ujęć opryszkę, którego osadzono w więzieniu.

— Wtorkowy targ wykazywał tylko słaby ruch rolnicy wczasyknie swe sily skupiają około żniw konicyzny i siano. Ceny za żyto, masło i jajka wobec poprzedniego targu nie zmieniły się. Ziemiński, poprzednio 2,50 kosztowały obecnie 3 zł., prosieta znów w cenie spadły o 4 do 6 zł. na parca. O kilka tygodni przywozi pewien handlarz, podobno z Mroczyna, każdego wtorku 10 do 13 skrzyń z prosiętami na sprzedaż. Są to piękne okazy i o 5 zł. na parca tańsze jak z okolicznych hodowli, to też handlarz zawsze pozbędzie się towaru.

**Śliwice.** W niedzielę, dnia 7 bm. urządziło tutejsze Towarzystwo św. Stanisława Kostki wycieczkę do lasu pod Łobodą, której towarzyszył liczny zastęp, publiczności. Na miejscu wycieczki poustawiane były ławy, nie brakowało również bufetu. Koncertowała kapela ze Śliwic. Młodzież bawiła się w „ślepa babkę”, „Adam i Ewa” itd. Weselili się zwłaszcza dzieci, gdy ks. Prob. Dr. Raszeja rzucił między nie cukierki. Towarzystwo Kostków pokazywało swe sztuki gimnastyczne, występowałi także ze śpiewem.

Należy dodać, że Towarzystwo Młodzieży stara się o zakup własnych instrumentów dętych, aby urządzić własną orkiestrę, gdyż obecnie jest w posiadaniu tylko piszczałek i bębenków. Spodziewać się można, że własna orkiestra utworzona zostanie w najbliższym czasie.

**Kamień Pomorski.** Powiewał swego czasu wybrany kandydat na burmistrza, przez Władzę Wojewódzką nie został zatwierdzony, Rada Miejska rozpięła konkurs i z 35 reflektantów został wybrany w dniu 11 bm. jedynością p. Ernest, sekretarz powiatowy w Sępólnie. Pan Ernest na dotychczasowym stanowisku przez sumienną i gorliwą pracę pozyskał pełne zaufanie swych przełożonych, a przez taktowne zachowanie i odnoszenie się do ludności, wyrobił sobie sympatię u wszystkich obywateli.

**Twarożnica.** (Licytacja trawy i drzewa opałowego). Państwowe Nadleśnictwo Twarożnica rozstrzyga w sobotę dnia 20 czerwca b. r. od godziny 10 rano począwszy w hotelu p. Jagalskiego w Czersku w drodze ustnego przetargu pieczywa sianokos z łak fiśkalno leśnych w leśnictwie Utronie i Twarożnica. Po odbytej licytacji na trawę odbędzie się sprzedaż przetargowa na drzewo opałowe dla potrzeb lokalnych i drugi sosnowe I i III. klasy.

## Ostatnie telegramy.

### Ponowny wyrok w procesie toruńskim

zapadnie w czwartek 25 br. o pół 10 rano.

### Minister czeski w Polsce.

Czeski minister rolnictwa dr. Milan Hodža przybędzie w czwartek do Warszawy. W jego otoczeniu będzie gromada delegatów ministerstwa rolnictwa.

### 50 milionów marek

wyzначyl podobno rząd niemiecki na prowadzenie wojny ciowej z Polską. Odnośną uchwałę przeprowadził minister niemieckiego gospodarstwa krajowego Neuhaus ponownie sprzeciwu kanclerza i ministra Stresemanna.

### Nieszczęście w kopalni bułgarskiej.

W kopalni węgla Ks. Borys nastąpił wybuch gazów. Dotąd niezwykłych wydobyto 18 robotników.

### Troska osiadła na czole.

W Anglii zaczynają mówić o konieczności załatwienia sprawy chińskiej, ażeby nie wyrosła politykom ponad głowę i nie zagrażała światu.

### Nowe rządy w Gdańsku.

Rząd gdański ma być w przyszłości oparty na szerszej podstawie partyjnej. Wtenczas przestanie być chyba wszechniemieckim i będzie prowadził rozsądniejszą politykę w obec Polski.

### Układy handlowe pomiędzy Polską a Niemcami.

Rząd berliński zamierza na pokojowej drodze załagodzić zatarg handlowy. Tak piszą niemieckie gazety. Łąży to tak w interesie Polski jak Niemiec.

### Dalsze szczegóły strasznego nieszczęścia w Ameryce.

Obliczono, że zabitych przy strasznym nieszczęściu kolejowym jest 48, rannych 78.

### Ze Senatu.

W toku obrad nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych generalny dyrektor służby zdrowia, p. Wroczyński stwierdził, że na gruźlicę w państwie zapada rocznie 70 tysięcy ludzi. Opanowanie jej wymaga ogromnych wysiłków, a udział pieniężny rządu staje się coraz poważniejszy.

### Rektorem Uniwersytetu Stefana Batorego

w Wilnie na następną rok akademicki wybrany został prof. Marjan Zdziechowski.

### Napad na probostwo we Wielkopolsce.

W Siedlcu pod Kostrzynem napadła szajka bandytów w nocy na probostwo.

Bandyci rozpoczęli ostrzeliwanie plebanji, chcąc zmusić ks. proboszcza Tylenicza do poddania się. Jednakowoż ks. proboszcz dzielnie się bronił gęsto się odstrzelując. Bandyci widząc, że nie zdołają się dostać do plebanji, udali się do organisty Maciejaka.

Po wtargnięciu do mieszkania porzucił nieludzko bić p. Maciejaka, oraz jego małżonkę, domagając się wydania pieniędzy.

W międzyczasie jednak nadbiegli już na pomoc mieszkańcy wsi, zaalarmowani strzałami. Bandyci rzucili się do ucieczki. Jednemu z nich kobieta ze wsi nadwyrężyła kopaczką rękę, tak że wypadła mu broń. Zarządzony pościg okazał się bezskutecznym, gdyż bandyci szybko się ulotnili na wozie, który w pobliżu na nich oczekiwał.

Straty powstałe z napadu są dość duże, na skutek strzelaniny wszystkie niemal szczyby w oknach zostały powybijane oraz uszkodzone wnętrza mieszkania. Na miejsce napadu przybyły władze bezpieczeństwa, które wdrożyły energiczne śledztwo.

### Znosi się na ogólne natarcie.

Francuzi przygotowują ogólne natarcie przeciw Abdel Kerimowi. Jest nadzieja, że przez blokowanie wybrzeży i przez rzucanie bomb na miasta nauczy się powstańców rozumu.

### Strasna nawałnica.

W Salzburgu w Austrii zerwała się po długich apalach strasna nawałnica. Piorun uderzył kilkakrotnie we wieżę katedry w Salzburgu. Wszyskie mosty są pozarywane. 10 ludzi utonęło. Miejscami popękała ziemia i potworzyły się tam jeziora, z których jedno ma szerokość półtora kilometra.

### Strasne nieszczęście.

Nieszczęście kolejowe, o którym wczoraj wspominaliśmy, jest daleko straszniejsze. Dotąd wydobyto z pod gróźw 30 zabitych i 60 ciężko rannych. Podróźni należeli do Niemców amerykańskich, którzy wybierali się w podróż do Niemiec.

### Zydowskiego gubernatora zamordowali.

W Hebronie zastrzelili nieznaną zbrojnicą gubernatora północnej Palestyny Abramsa.

### Austria odsuwa się od Niemiec.

W Austrii biorą górę przeciwnicy połączenia Austrii z Niemcami. Wszechniemieczna upada. Wybitni politycy austriaccy starają się oprzeć o Francję. Poseł austriacki w Paryżu baron Eichhoff otrzymał wysoki order francuski. Na wystawę sztuk dekoracyjnych przybędą do Paryża wysocy urzędnicy austriaccy. Piszą, że ten pomyślny zwrot należy przypisać polityce Brianda.

### Napady bolszewików.

Na pograniczu polsko sowieckim w okolicy Korca 30 żołnierzy bolszewickich ostrzeliwało patrol Korpusu Ochrony Pogranicza. Chodziło bolszewikom o przedostanie się przez granicę i odebranie konia, należącego do kawalerji bolszewickiej, co im się jednak nie udało.

### 800 kilometrów na godzinę.

Niejski Osiakowski w Rosji miał wynaleść nowy lżejszy tyo motoru, przy pomocy którego można w godzinie przebyć samolotem 800 kilometrów przestrzeni. Próby się udały, jeno aparaty muszą być mocniej budowane.

### Odpowiedź na umowę o

bezpieczeństwo granic chcą dąć Niemcy Francji dopiero za 4-6 tygodni.

### Nie będzie cesarskiego święta.

Reichstag odrzucił wniosek wszechniemców, ażeby święcić jako uroczyste święto 18 stycznia jako rocznicę okrzyknięcia cesarstwa niemieckiego.

### Strasliwe morderstwo w Zgierzcu.

W mieście Zgierzcu pod Łodzią pomordowano w zwierzęcy sposób rodzinę żydowskiego grabarza omentarnego Feldona. Feldona, żonę, córkę oraz dwóch synów zażytyłowano. Zwłoki są strasznie pokaleczone. Oczy zostały powypalane kwasem siarczowym i to jeszcze przy życiu ofiar. Jamy brzuszne były porozpruwane, a wnętrzności rzucono psom i kutom na poźrebie.

Morderstwo zasła na tle sekularstwa żydowskiego. Feldon należał do starczakonych Żydów, którzy przestrzegali przepisów w przeciwieństwie do postępowych. Wśród Żydów panuje straszne wzburzenie. Domy postępowych Żydów strzeże policja.

### Szerokie ulaskawienie

zaprowadza rząd niemiecki z okazji wyboru Hindenburga. Ulaskawieni mają być przestępcy polityczni, dalej mają być pokasowane kary pieniężne oraz więzienne do jednego roku.

### Nowy order.

Rada Ministrów przyjęła statut orderu pamiątkowego za wojny o utrwalenie niepodległości i zabezpieczenia granic.

### Prezydent Rzeczypospolitej jedzie do Pragi.

Prezydent Rzeczypospolitej postanowił złożyć w najbliższym czasie wizytę Prezydentowi czeskiemu Masarykowi.

### Orkiestra góralska

polskich w Paryżu przyjęta została przez redakcję wielkiego paryskiego dziennika porannego „Matin’a” gdzie odegrała szereg utworów tanecznych. Spotkała się z bardzo gorącymi oklaskami ze strony zgromadzonych gości.

**Obrady w sprawie handlu bronią** jakie toczyły się w Genewie zostały zakończone. Umową dotyczącą zakazu wojen gazowych i zarzaskowych podpisało 27 mocarstw. Umowę o kontroli nad handlem bronią podpisało 18 państw.

### Odpowiedź francuska.

Odpowiedź francuska w sprawie ubezpieczenia granic zostanie ogłoszona w piątek. Różnica zapatrywań co do wschodnich granic Niemiec i co do układów rozjemczych jest jeszcze bardzo duża.

### Z wojny marokańskiej.

Abdel Kerim szykuje się do ataku na miasto Fez. Na całej linii bojowej zauważono u powstańców wzmoczony ruch. Natarcie powstańców na pozycje francuskie pod Tetuan zostało odparte przez wojska francuskie.

### Nowy rząd w Belgji.

Poullet stanął na czele nowego rządu belgijskiego. Vandervelde został ministrem spraw zagranicznych. Do nowego rządu wchodzi: 5 katolików, 5 socjalistów, 2 liberałów.

**Chojnice.** Baczność Podof. Rezerwy. W piątek dnia 19 bm. odbędzie się walne zebranie w sali p. Ozarnieckiego o godz. 8 wieczorem. Uprasza się o przybycie wszystkich członków. Zarząd.

**Chojnice.** Zebranie Ligi Katolickiej parafji chojnickiej odbędzie się w piątek, dnia 19 czerwca br. o godz. 8 wieczorem w auli szkoły powszechnej. Wykład ks. prob. Makowskiego na temat: „Z wrażeń rzymskich: Uroczysta msza św. papieża w kościele św. Piotra”. Zarząd.

O liczny udział proszą. **Chojnice.** Klub Żeglarski Chojnice. Dnia 20 bm. odbędzie się w Charzykowie Zabawa Szkolna. Zaproszeni mają od 4 pop. samochodowe połączenie. Klub Żeglarski Chojnice.

**Duża Kłodawa.** Zebranie Tow. Woj. i Powst. odbędzie się w niedzielę 21 bm. o godz. 5 po poł w oberży p. Narlocha. O przybycie wszystkich członków proszą. Zarząd.

**Pawłówek.** Zebranie towarzystwa Powstańców i Wojaków, odbędzie się w niedzielę, dnia 21. bm. o godzinie 6tej po południu w Pawłuku.

O liczne przybycie członków proszą „Wolność” Zarząd.

Do

Bez  
opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Do

Bez  
opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

**Targowica miejska.**

**Urządowe Sprawozdanie targowej Komisji Notowania Cen.**

Poznań, dnia 17. 6. 1925 r.

Spędzono: 929 szt. bydła, 1985 szt. świń, 525 szt. cieląt, 763 szt. owiec, 72 szt. wołów, 385 szt. buhaji, 472 szt. krów, — szt. prosiąt szt. kóz. Razem 4201 zwierząt. Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

**I. Bydło:**

- a) pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane 102—
  - b) pełnomięsiste, wytuczone woły od lat 4 do 7 88—
  - c) młode mięsiste, nie wytuczone i starsze wytuczone 78—80
  - d) miernie odżywione młode, dobrze odżywione starsze —
- Stadniki:**
- a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej —
  - b) pełnomięsiste młodsze 80—81
- Jałowki i krowy:**
- a) pełnomięsiste, wytuczone jałowki najwyższej wartości rzeźnej 101—

- b) pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7, 88—90
- c) starsze wytuczone krowy, i mniej dobre młodsze krowy i jałowki 78—80
- d) miernie odżywione jałowki i krowy 60—64
- e) licho odżywione krowy i jałowki 40—50
- Licho odżywione młódź (żałoki) —

**II. Cielęta:**

- a) najprzedniejszego opasu (Doppellendary) 90—
- b) najprzedniejsze cielęta tuczne 90—
- c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 80—
- d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 70—
- e) liche ssaki 60—

**III. Owce:**

- Opasy chlewne:
- a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne 66—
  - b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta, tuczne i dobrze odżywione młode owce 52—56
  - c) miernie odżywione skopy i owce 42—

**IV. Świnie:**

- a) tuczne ponad 150 kg. żywej wagi —
  - b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 134—
  - c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 126—
  - d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 122—124
  - e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 114—110
  - f) maciory i późne kastraty 108—120
- Przebieg targu ożywiony.

**Poznańska giełda zbożowa.**

Poznań, 17. 6. 1925 r.

Warunek: Handel hurt fr. st. zał. ładunek wag dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.

Zyto	30,00—31,00 zł
Pszenica	34,00—36,00
Jęczmień brow.	27,50—30,50
Owies	30,00—31,00
Mąka żytn. 65 proc. wł. work.	43,90—45,00
" " 70 " " " "	41,00—43,00
Mąka psz. 65 proc. wł. work.	58,00—56,00
Ospa żytnia	20,50—
Łubin niebieski	9,50—11,00
Łubin żółty	12,00—14,00
Słoma żytnia pras.	3,00—3,20
Słoma żytnia luz.	2,00—2,20
Groch Victoria	28,00—32,00
Ziemniaki fabr.	4,30—

**Koniec części redakcyjnej.**

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kam.  
Drukarnia i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach

**Przetarg.**

Urząd Pocztowo-Telegraficzny w Chojnicach ogłasza

**przetarg na przewóz poczty:**

1. Chojnice—Konarzyny
2. Dwurazowy przewóz poczty na dworzec
3. Rozwożenie paczek w mieście.

Oferty należy wносить do Urzędu Pocztowo-Telegraficznego najpóźniej do 22. czerwca 1925 r.

Urząd Pocztowo-Telegraficzny w Chojnicach. 1396

Powiatowy Urząd Ziemski w Chojnicach podaje do publicznej wiadomości następujące:

**W dniu 2-go lipca rb.**  
o godzinie 15-tej

odbędzie się

w lokalu sołectwa w Wałdowie, pow. Sępólno

**publiczny przetarg**

na sprzedaż śpichlerza w Wałdowie (własność Okręg. Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu).

Śpichlerz sprzedany będzie jako materiał na robotę. Cena wywoławcza (to znaczy cena, od której rozpocznie się przetarg) 550 złotych. Najwięcej dający winien osiągnąć kwotę z licytacji wpłacić zaraz po ukończeniu przetargu do Powiat. Urzędu Ziemskiego.

Komisarz Ziemski.

**Sledzie angielskie „Matjes”**

nadeszły.

A. Łyczywek, Chojnice  
Człuchowska 7. 1395

**Druki wszelkiego rodzaju**

wykonuje

„Dziennik Pomorski”.

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski” z Chojnic

na III kwartał

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę kwartalną z opłatą pocztową razem 6,24 złotych

dnia \_\_\_\_\_ 1925

Imię i nazwisko \_\_\_\_\_

mięscowosc \_\_\_\_\_

ulica \_\_\_\_\_

okwitowanie poczty \_\_\_\_\_

**Państwowa Szkoła Przemysłu Ludowego w Kościerzynie**

zawiadamia, iż przyjmuje już wpisy uczennic i uczniow na rok szkolny 1925/26 na wszystkie oddziały t. j.: 1) jednoroczny gospodarstwa domowego; 2) jednoroczny przemysłu ludowego; 3) dwuletni handlowy; 4) trzyletni przemysłowy (dla dziewcząt krawiectwo, dla chłopców koszykarstwo).

Wymagane: ukończenie szkoły 7 kl. powszechnej, lub jej równorzędnej.

Opłaty państwowe (czesne) wynoszą 40—45 zł. półrocznie.

Wyjaśnieniu udziela Dyrekcja Szkoły. Programy na żądanie. 1338

**Herbata**

E. W. J. G. ceylońska 1393

luźna i w paczkach nadeszła, znana z swej dobroci

Polcam makaron krajany, rurkowy, w korzystnie nitkach i gwiazdkowy

**Firm. Władysław Zimny**

ul. Gdańska 13 Chojnice ul. Gdańska 13.

Niniejszem daję do wiadomości Szanownej publiczności miasta Chojnic i okolicy, iż wykonuję wszelkie prace

**garncarskie**

jak stawianie nowych i starych pieców oraz wszelkie reparacje

**Walerjan Szrekenszleger**  
mistrz garncarski  
CHOJNICE, Ogrodowa nr. 7

**Motor**

6 H Gnom natychmiast na sprzedaż. 1376

Gospodarz Tuschik  
Ogorzeliny, pow. Chojnice.

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski” z Chojnic

na miesiąc lipiec

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia \_\_\_\_\_ 1925

Imię i nazwisko \_\_\_\_\_

mięscowosc \_\_\_\_\_

ulica \_\_\_\_\_

okwitowanie poczty \_\_\_\_\_

Mojej szanownej klienteli podaję niniejszem do łaskawej wiadomości, że moja

**cegielnia**

w całej objętości

została uruchomiona. 1378

Cegła palona stale na składzie.

**Korth**

Cegielnia parowa  
CHOJNICE.

**Licytacja przymusowa**

W sobotę, dnia 20. b. m. o godz. 11. przedpoł. sprzedam w lokalu p. Heinricha, Człuchowska nr. 29:

- 2 lustra
- 1 kanapa z 2 fotelami
- 1 stół
- 1 bufet
- 1 futro męskie. 1394

Winkowski, kom.sądowy.

1 kanapa, 1 leżanka

1 szafa do rzeczy

1 szafa do bielizny

2 łóżka z materac.

2 nocne stoliki

1 lampa wisząca

1 gazowa, 4 krzesła

maszyna do szycia

1 stół mało używ.

tanio na sprzedaż. 1388

Gierszewski, Gockowskiego 6.

**Towary włókiennicze!**

Sukno wełniane cena za metr zł. 3,90, ubraniowe czyste wełniane 5,30, Boston kamarnowy od 15.— do 25.— zł, gatunek pierwszorzędny, piękne wzory, gwarantowane kolory po niebywałych niskich cenach, dostarcza kupcom za policzeniem poczt. franko

J. Kapelusz, Łódź

Pomorska 15. 1385

Za towary nieodpowiednie zwracam pieniądze. Ryzyko wykluczone, mniej niż 3 mtr. nie wysyła się

Porządna uczciwa

**dziewczyna**

z dobrem świadectwem może się zaraz zgłosić 1390

Dworcowa nr. 2 I. ptr.

**Mieszkanie**

3 pokoje i kuchnia

z meblami lub bez oddam

od zaraz.

Zgł. do eksp. Dziennika

Pomorskiego pod Nr. 1380.

**Szkoła Charzykowo**

urządza

dnia 20 bm.

o g 2. pop. w ogrodzie

p. Gierszewskiego swą

**letnią zabawę**

połączoną z rozmaitemi

grami i niepodziankami,

na którą zaprasza 1397

Zarząd Szkoły.

Nadmienia się, iż samochody kursują od godz. 1 szej.

**Książki do nabożeństwa**

w opr. białej, celuloid., skórkowej

plóciennej, imit. skóry

oraz

**Różańce**

we wielkim wyborze

na czas I Komunii św.

i na Misje bardzo tanio

dostarcza 1384

**Księgarnia Wydawnicza Polska**

Hurtownia artykułów piśmiennych i obrazów

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 11a w 5.

**Bacność!**

Sprzedaję 1387

**obuwie**

po bardzo niżonych cenach

własnego i cudzego wyrobu.

Zarazem przyjm. wszelkie

zamówienia i reparacje.

M. Markut

Chojnice, ulica Mińska 10.

Potrzebny 1392

**uczeń**

z odpowiednim wykształceniem.

Roman Fr. Stamm

Chojnice, Rynek 9.

**Dom Ostrowite**

p. Silno 1989

**elewa gosp. lub podurzędnika.**